

Europese
Commissie

STAAT VAN
DE UNIE
2018

Bescherming van de persoonsgegevens van Europeanen bij de verkiezingen

#SOTEU

12 september 2018

„Europeanen moeten in mei volgend jaar hun politieke keuzes kunnen maken door middel van eerlijke, veilige en transparante Europese verkiezingen. In deze onlinewereld is het risico van inmenging en manipulatie nog nooit zo groot geweest. Het is hoog tijd dat we de regels voor de verkiezingen geschikt maken voor het digitale tijdperk om zo de Europese democratie te beschermen.”

Jean-Claude Juncker, 12 september 2018

Politieke partijen maken steeds vaker gebruik van persoonsgegevens om burgers op sociale media in verkiezingsperioden gericht te benaderen. De onthullingen inzake Cambridge Analytica hebben laten zien tot welke risico's voor het verkiezingsproces moderne technologieën kunnen leiden. De Commissie heeft vandaag richtsnoeren bekendgemaakt voor het gebruik van de bestaande EU-regels om deze kwestie aan te pakken en zo de eerlijkheid van het verkiezingsproces te garanderen, met name nu de Europese verkiezingen van 2019 voor de deur staan.

De algemene verordening gegevensbescherming van de EU, die sinds mei 2018 van toepassing is, voorziet in duidelijke regels voor het optreden van alle bij de verkiezingen betrokken actoren en de wijze waarop zij aan de nieuwe gegevensbeschermingsregels moeten voldoen.

Verplichtingen van politieke partijen en stichtingen

Politieke partijen en stichtingen gelden als verwerkingsverantwoordelijken, omdat zij het doel en de wijze van verwerking van persoonsgegevens vaststellen.

Doen:

- ☁ Kies de **juiste rechtsgrondslag** voor het verwerken van de persoonsgegevens en let op de specifieke voorwaarden voor de verwerking van gevoelige gegevens.
- ☁ Zorg ervoor dat de gebruikte systemen **veilig** zijn. Als er gegevens zijn gelekt, informeer dan onmiddellijk de betrokkenen.
- ☁ Informeer mensen wanneer u begint met het verwerken van hun gegevens en wanneer u hun gegevens via derden verzamelt.
- ☁ Zorg ervoor dat de gegevens die u verwerkt, correct zijn, met name als u gegevens uit verschillende bronnen samenbrengt.
- ☁ Als u gebruikmaakt van de diensten van een **derde** (bijvoorbeeld een data-analysebedrijf), controleer dan of de ontvangen gegevens legaal zijn verkregen.

Niet doen:

- ☁ Verwerk geen persoonsgegevens die de betrokkenen hebben verstrekt voor een ander **doel** dat geen verband houdt met verkiezingen.
- ☁ Geef geen te ruime **toegang** tot de gegevens die u hebt. Ga na wie in uw organisatie toegang heeft tot de gegevens en voor welke gerechtvaardigde doeleinden.

Data-analysebedrijven en gegevensmakelaars

Data-analysebedrijven en gegevensmakelaars gelden ofwel als verwerkingsverantwoordelijken, ofwel als gegevensverwerkers, afhankelijk van de mate waarin zij controle hebben over de verwerking. Als bijvoorbeeld een data-analysebedrijf persoonsgegevens verwerkt in opdracht van een politieke partij, is het een gegevensverwerker.

Doen:

- ☁ Kies de **juiste rechtsgrondslag** voor het verwerken van de persoonsgegevens.
Onderstaande tekst geldt alleen als het data-analysebedrijf of de gegevensmakelaar verwerkingsverantwoordelijke is.
- ☁ **Gevoelige gegevens**, zoals gegevens over iemands etnische afkomst, mogen alleen worden verwerkt met de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene, of als een van de uitzonderingsbepalingen waarin de algemene verordening gegevensbescherming voorziet, van toepassing is.
- ☁ Zorg ervoor dat de gebruikte systemen **veilig** zijn. Als er gegevens zijn gelekt, informeer dan onmiddellijk de betrokkenen.
- ☁ Als u verschillende **reeksen persoonsgegevens** combineert, zorg er dan voor dat u nauwkeurig en legaal te werk gaat.
Het laatste punt geldt alleen als het data-analysebedrijf of de gegevensmakelaar gegevensverwerker is.
- ☁ Help **derden** met wie u samenwerkt (zoals politieke partijen) als zij uw hulp nodig hebben, bijvoorbeeld bij het opstellen van een gegevensverwerkingseffectbeoordeling.

Niet doen:

- ☁ Verwerk geen persoonsgegevens die de betrokkenen hebben verstrekt voor een ander **doel** dat geen verband houdt met verkiezingen.
- ☁ Informeer de betrokkenen over alle doeleinden van de verwerking, met name als u gegevens verkoopt aan een derde (bijvoorbeeld een politieke partij).

Nationale verkiezingsautoriteiten

De nationale verkiezingsautoriteiten zijn **verwerkingsverantwoordelijken**, aangezien zij de controle hebben over het kiesregister.

Doen:

Voor u begint met het verwerken van persoonsgegevens, moet u het risico beoordelen door middel van een **gegevensbeschermingseffectbeoordeling**.

De **rechtsgrondslag** voor de verwerking van persoonsgegevens is doorgaans dat moet worden voldaan aan een wettelijke verplichting of dat een bij wet vastgestelde taak van algemeen belang moet worden uitgevoerd.

Sociale media

Socialemediaplatforms zijn verwerkingsverantwoordelijken, omdat zij verantwoordelijk zijn voor de verwerking van persoonsgegevens op het desbetreffende platform.

Doen:

- ☁ Kies de juiste rechtsgrondslag voor het verwerken van de persoonsgegevens.
- ☁ **Gevoelige gegevens**, zoals gegevens over iemands etnische afkomst, mogen alleen worden verwerkt met de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene, of als een van de uitzonderingsbepalingen waarin de algemene verordening gegevensbescherming voorziet, van toepassing is.
- ☁ Gebruikers moeten **instellingen** kunnen aanpassen om hun rechten effectief uit te oefenen, bijvoorbeeld wanneer zij verzoeken om rectificatie of wissing van hun gegevens.
- ☁ Zorg ervoor dat de gebruikte systemen **veilig** zijn. Als er gegevens zijn gelekt, informeer dan onmiddellijk de betrokkenen.

Niet doen:

- ☁ Deel geen gegevens met **derden** (bijvoorbeeld data-analysebedrijven), tenzij de gebruikers daarvoor uitdrukkelijk toestemming hebben gegeven.
- ☁ Als u gebruikersgegevens deelt met derden, moet u dat duidelijk aangeven in de voorwaarden van uw platform.